

DOBRČICKÉ NOVINY

Obec Dobruška

Ročník XI.

31. října 2021

2/2021
zdarma

Z činnosti zastupitelstva

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 16. zasedání konaném dne 24. září 2021:

- **schválilo** program 16. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice včetně doplnění a změn v pořadí bodů.
- **vzalo na vědomí** kontrolu plnění usnesení z 15. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice.
- **vzalo na vědomí** provedená rozpočtová opatření č. 9/2021, 10/2021 a 11/2021.
- **schválilo** Smlouvu o spolupráci za účelem naplnění projektu „Zvýšení materiálového využití odpadů v obcích Olomouckého kraje I“, kterou obec Dobřice uzavře se Sdružením měst a obcí východní Moravy.
- **schválilo** Darovací smlouvu mezi SDH Dobřice a Obcí Dobřice a dále Darovací smlouvu mezi Obcí Dobřice a Sdružením místních samospráv ČR ve věci pomoci obcím z jižní Moravy postižených tornádem.
- **pověřilo** starostu obce provedením dílčích výběrových řízení na zakázky projektu „Vybavení sálu OÚ Dobřice pro kulturní a spolkovou činnost“ dle pravidel pro zakázky kategorie C Pravidel pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu Obce Dobřice a v souladu s požadavky dotačního titulu.
- **schválilo** rozpočtové opatření č. 12/2021.
- **schválilo** Smlouvu o výpůjčce na p. č. 208/8 a část p. č. 208/3, obě v k. ú. Dobřice, kterou obec Dobřice uzavře s p. Petrem Navaříkem z Dobřic.

Marek Ostrčil

Společenská kronika

K 31. říjnu 2021 má obec celkem 226 obyvatel vč. obyvatel s přechodným bydlištěm: 112 mužů a 114 žen,
z toho je 34 dětí do 15 let – 16 chlapců a 18 dívek.

Změny od posledního vydání Dobřických novin:

Narození	0
Úmrtí	2
Přistěhovaní	1
Odstěhovaní	5

V září zemřela paní Emilie Smolková a v říjnu nás opustil pan František Kašpárek. Jejich rodinám ještě jednou vyjadřujeme naši nejhlubší soustrast.

V uplynulých měsících jsme mohli osobně pográtulovat těmto našim spoluobčanům, kteří oslavili významná životní jubilea:

Zbyněk Coufal	70 let	červenec 2021
Helena Karlíková	70 let	červenec 2021
Olga Netopilová	90 let	srpen 2021
František Rákos	75 let	září 2021

Všem jubilantům přejeme ještě jednou mnoho zdraví a štěstí, plno rodinné pohody a co nejvíce úsměvu na tvářích.

MO a MM

Informace a zajímavosti

Co je elektroodpad???

Při letošním podzimním sběru elektroodpadu někdo vyhodil tato zajímavá elektrická zařízení, která lze zapojit do zástrčky, nebo pracují na baterii:

Benzínový křovinořez, hustilka, tlakový hrnec

Šasi (vnější obal, kostra) sekačky bez motoru

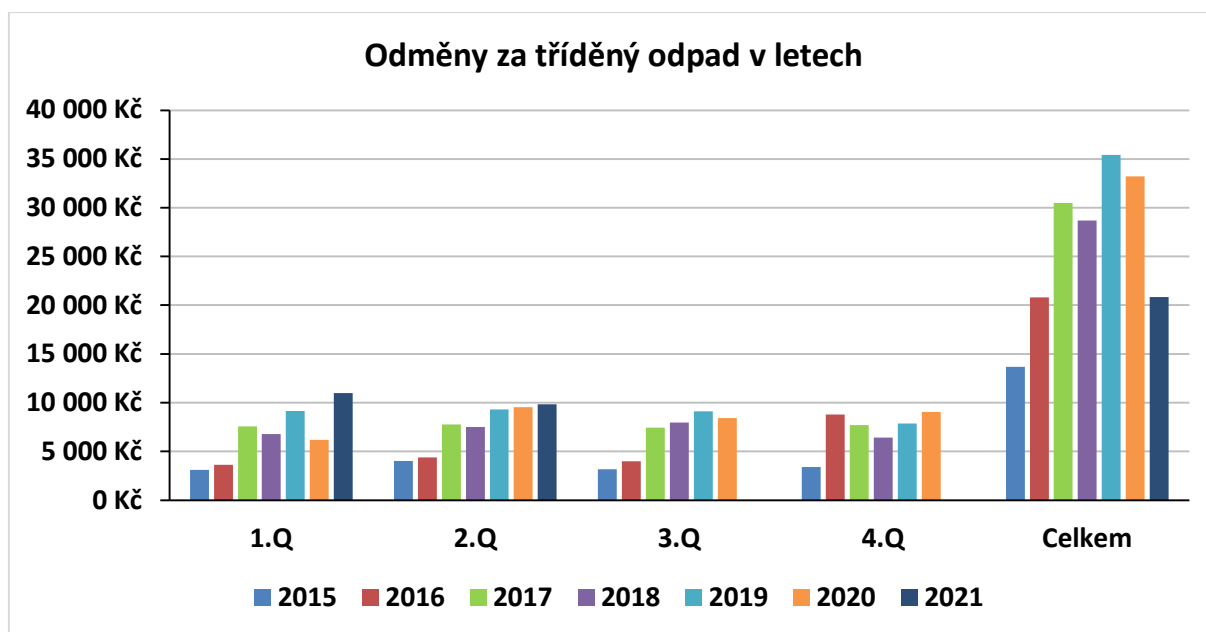

ELEKTROODPADEM JSOU VYSLOUŽILÁ ZAŘÍZENÍ, KTERÁ SLOUŽILA SVÉMU ÚČELU POTÉ, CO BYLA PŘIPOJENA K ELEKTRICKÉ SÍTI, NEBO JE POHÁNĚLY BATERIE. Demontované části elektrozařízení bez příslušných částí na elektrinu nejsou elektrozařízením a tyto je potřeba roztrdit a vhodit do příslušných druhů odpadů.

Žádáme všechny občany, aby dbali na správné roztrdění odpadů. Pokud si nejste jistí, tak kontaktujte OÚ, kde vám rádi poradíme. Dodatečné třídění odpadů stojí obec nejen čas obecních zaměstnanců, ale i dodatečné finanční náklady.

Opět o třídění odpadů

Opět musíme všem připomenout, že třídění odpadů je základem dobrého odpadového hospodaření obce. V době, kdy výrazným způsobem zdražuje doprava, je neuvážené nakládání s odpadem problémem pro celou obec. Základem je minimalizace prostoru, který odpad v kontejnerech či popelnicích zabírá, a také pečlivé třídění. Papírové krabice je potřeba minimálně rozložit, v lepším případě rozřezat. Plasty nenechávejte v pytlích a taškách vhozené do kontejneru. Tašku vysypejte, lépe se tak vyplní prostor mezi plasty. Nezapomínejte na sešlapování plastových lahví. Stejně tak sešlapujte plechovky od nápojů a plechovky od jídel nezapomeňte vymýt vodou. Zbytky jídel v plechovkách dokáží v létě pěkně „vonět“. Do popelnice na jedlé oleje nepatří oleje z auta či jiných motorových zařízení. Olej je potřeba nalít do PET lahve a tu pak vhodit do popelnice. Olej vlitý volně do popelnice nebo ponechaný v hrnci u ní nelze dále využít, navíc hrozí, že znečistí okolí popelnice.

Oprava silnic

V měsíci září proběhla oprava části silnic v obci metodou Turbo. Opravena byla Točna, silnice u zastávky, silnice od OÚ po mostek přes Dobřický potok a téměř celá pravá strana ulice od Točny ke hřišti. Pro příští rok je počítáno opět s dílčími opravami. O rozsahu rozhodne zastupitelstvo obce.

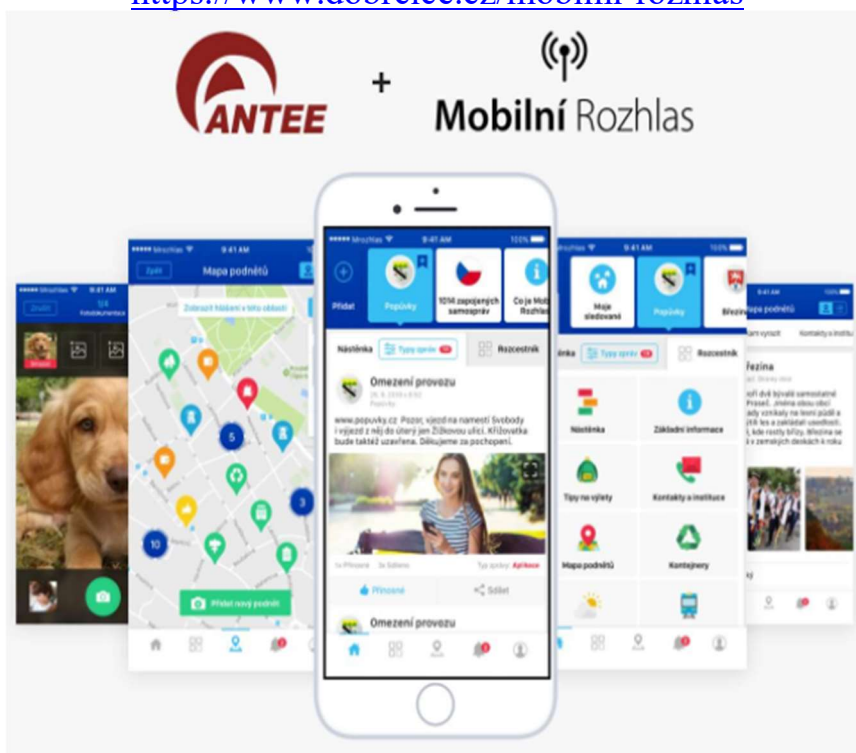
Samovýroba dřeva v lese

Žádáme zájemce o samovýrobu v Přestavlckém lese, aby se nahlásili starostovi obce do 20. listopadu 2021. Je potřeba nahlásit jméno a příjmení zájemce, adresu a telefonní kontakt. Předpokládáme, že rozdělování podílů bude uskutečněno do 15. prosince 2021. O přesném termínu budou zájemci vyrozuměni. Ve stejném termínu se mohou hlásit i zájemci o odkup modřínové kulatiny z Přestavlckého lesa pro pořez na mobilním katru. Podrobnosti sdělí starosta obce.

Mobilní Rozhlas

V minulém čísle Dobřických novin jsme vás informovali o zavedení nového informačního kanálu obce, který propojuje informace z webových stránek, SMS a zprávy v mobilní aplikaci. Od 1. prosince 2021 bude již definitivně deaktivováno zasílání informačních e-mailů prostřednictvím našich webových stránek. Veškeré aktuality v sekci Informace z Dobřic, Informace z okolí, Úřední deska a Kalendář akcí budou již nově přesměrovány do Mobilního Rozhlasu. Všechny novinky tak naleznete právě v Mobilním Rozhlasu. SMS bude využíváno jen při mimořádných a v krizových situacích. Dříve udělené souhlasy pro zasílání SMS zůstanou zatím i nadále v platnosti, pokud je sami nebudete chtít odvolat. V příloze Dobřických novin naleznete přihlášku k odběru novinek v Mobilním Rozhlasu. Pokud nastanou jakékoliv potíže s nastavením vašeho mobilního telefonu nebo budete potřebovat pomoci s registrací, obraťte se na starostu obce.

<https://www.dobrice.cz/mobilni-rozhlas>

**Stáhnout
pro Android**

**Stáhnout
pro iOS**

Marek Ostrčil

Pneumatiky do nebezpečného odpadu?

Při letošním podzimním svozu nebezpečných odpadů bylo na svozovém místě umístěno několik pneumatik i přesto, že ve výčtu nebezpečných odpadů pneumatiky nejsou uvedeny.

Pneumatiky totiž do nebezpečného odpadu nepatří a vysloužilé pneumatiky je potřeba zavézt do sběrného místa zpětného odběru. Pokud je přenecháte obci k likvidaci, tak se vám je budeme snažit vrátit. Pokud se nám nepodaří určit majitele pneumatik, tak je obec bude

nucena na vlastní náklady odvézt do místa zpětného odběru a náklady tak ponesou přeneseně všichni občané Dobřic. Pokud tedy měníte pneumatiky na svém voze, zeptejte se v pneuservisu, zda jsou místem zpětného odběru pneumatik, nebo si nechte poradit, kde je takové místo nejbližší.

Z webu Ministerstva životního prostředí:

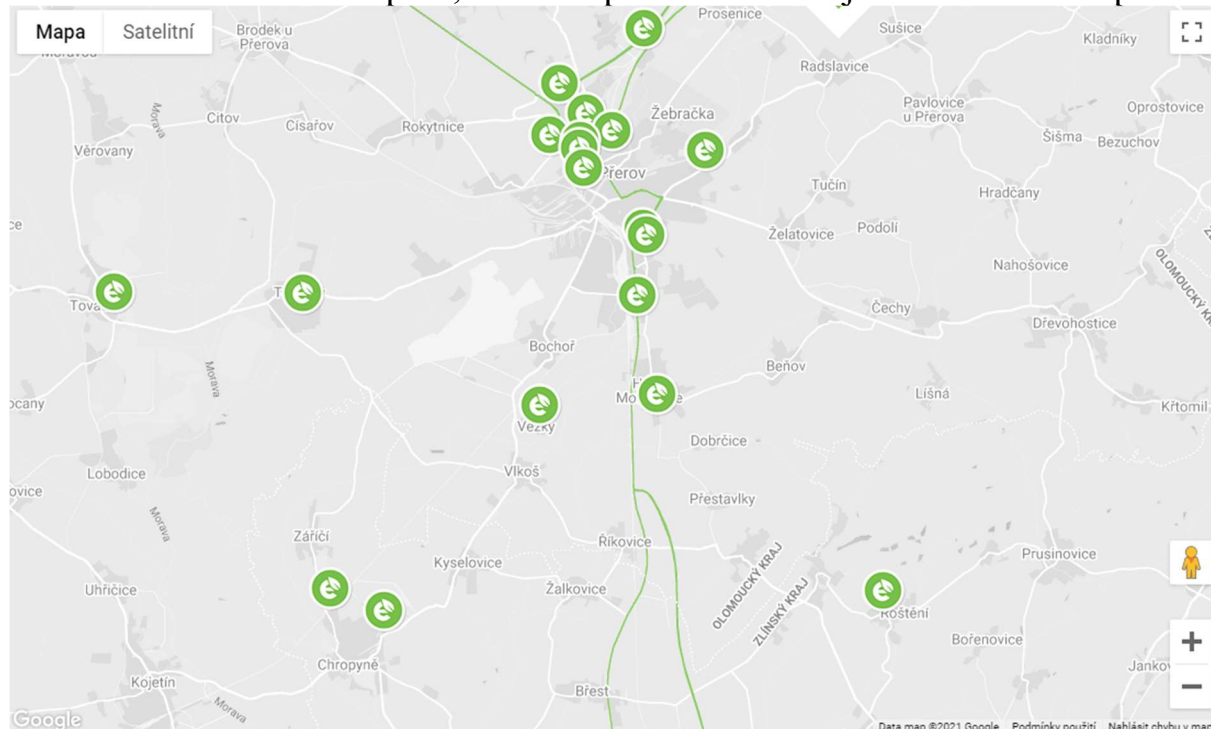
Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, stanovuje mimo jiné povinnost výrobcům pneumatik zřídit místa zpětného odběru. Místa zpětného odběru pneumatik musí být stejně dostupná jako místa prodeje pneumatik, což znamená, že se musí jednat také o místa veřejně přístupná. Místa zpětného odběru musí být viditelně označena a zpětný odběr musí probíhat bez nároku na úplatu (zdarma), bez vázanosti na koupi nové pneumatiky či jiné služby a nesmí nadměrně zatěžovat konečného uživatele. Výrobce musí pneumatiky od konečného uživatele odebírat bez rozdílu jejich značky nebo typu.

Výrobci/dovozci pneumatik – tzv. povinné osoby, plní své povinnosti stanovené pro zpětný odběr použitých pneumatik v individuálním systému (samostatně, organizačně, technicky na vlastní náklady) nebo prostřednictvím kolektivního systému, kdy právnická osoba oprávněná k provozování kolektivního systému zajišťuje společné plnění povinností výrobců, kteří pneumatiky uvádí na trh. V současné době funguje v České republice jeden kolektivní systém, a to ELT Management Company Czech Republic s.r.o. (ELTMA). Na webových stránkách Ministerstva životního prostředí naleznete seznam povinných osob včetně informace, zda plní své povinnosti účastí v kolektivním systému nebo samostatně.

Seznam míst zpětného odběru pneumatik kolektivního systému ELTMA je souborem adres provozovatelů, se kterými má smlouvu o zřízení místa zpětného odběru kolektivní systém ELTMA, který tímto způsobem zajišťuje plnění zákonných povinností pro své účastníky. Tento seznam je průběžně aktualizován.

Na webových stránkách <https://www.eltma.cz/sberna-mista> si můžete vyhledat jednotlivá místa zpětného odběru v České republice i Slovenské republice.

Pohled na Dobřice a okolí napoví, že míst zpětného odběru je v našem okolí spousta.

Několik nejbližších míst zpětného odběru:

Janků SERVIS s.r.o.
Revoluční 529/32
Horní Moštěnice

CMN s.r.o., Tržní
Tržní 3130/3B
Přerov

Autogarden
Věžky u Přerova 24
Vlkoš

F. 67 s.r.o.
Polní 14
Přerov

Miloslav Petřík Petroil CZ
Horní Moštěnice 528
Horní Moštěnice

Auto služby Pospíšil
Malá Dlážka 2859/16
Přerov

JIŘÍ HEINZ s.r.o.
9. května 2901/113
Přerov

Pavel Soldán
Teličkova 430/40
Přerov

Contitrade Services s.r.o. - BestDrive
9. května 88
Přerov

Pneuservis Janošek
Staré Rybníky 3399
Přerov

Petr Lajda - AUTOSERVIS
Roštění 63
Kostelec u Holešova

PV pneu servis s.r.o.
Olomoucká 443/52
Přerov

Automotive KF s.r.o.
Dvořákova 2872/66
Přerov

Borovice... a 20. říjen – Den stromů

Kdo by řekl, že je možné, že když člověk není spokojený s místem kde žije, může jeho odhodlání něco změnit přerůst až do celosvětového svátku. Tak se to stalo v případě pana Julia Sterlinga Mortona, který v pustém kraji americké Nebrasky začal sázet kolem svého domu stromy. Protože byl novinář a zároveň vydavatel novin, využil své zaměstnání a vyzval čtenáře, aby ho následovali. Lidé ho poslechli a vysázeli miliony stromů.

10. duben 1872 se stal prvním Dnem stromů. Tradice jejich sázení se ujala a Nebraska se díky tomu po téměř 150 letech změnila k nepoznání.

Tento příklad se rychle přenesl do dalších států nejen v USA, i na další kontinenty. Dnes už se slaví po celém světě a u nás ho slavíme právě 20. října. Termíny jsou různé podle toho, kdy se v dané zemi podle podnebí dají stromy sázet. To je totiž hlavním cílem tohoto svátku. Slavit můžete ale třeba i jen tím, že se půjdete projít do lesa a užijete si podzimních barev listů a všimnete si krásy a struktur větví a kůry kmenů různých druhů stromů, které potkáte.

A možná to bude třeba borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Vyskytuje se třeba ve smíšeném lese v nížinách jako u nás, ale také samostatně rostoucí ve vyšších a drsných horských polohách, ve výšce až 1000 metrů. Velkým hlavním kořenem dokáže proniknout i do skalních štěrbin a ani silný vítr ji proto nevyvrátí, spíše zlomí. Vzdušná koruna má namodrale zelenou barvu jehlic, které jsou tuhé, 4-7 cm dlouhé a rostou ve svazečku po dvou. Nepřehlédnutelná je borka mladých stromů a větví – je šupinatá a má krásnou červenohnědou až oranžovou barvu. Může se dožít i 300 let a dorůst výšky 30 metrů. Využíváme její kvalitní pryskyřičnaté dřevo.

Kůra a větvíčka se šiškami borovice lesní (foto J. Syryčanská)

Splést si ji můžete s borovicí černou (*Pinus nigra*). Je to druh borovice, který snáší sucho a teplo a také průmyslové znečištění více, než naše borovice lesní. A proto jsme ji k nám dovezli z jižní Evropy. Je také mohutnější. A přestože má stejně jako borovice lesní jehlice

ve svazečku po dvou, jsou delší (5-19 cm). V názvu se odráží její typická černošedá barva kůry, temněji zelené je i jehličí. Vysazuje se v parcích, roste pomalu. Hodnotné je její tvrdé a sukovité dřevo, ale pro ně se kácí nejdříve ve věku 150 let. Necháme-li ji přirozeně růst, může se dožít až 500 let.

Borovice kleč (*Pinus mugo*) - u nás v lese ji jistě nenajdete, ale tato další z nejznámějších druhů borovic je jistě ozdobou zahrádek mnoha z nás. Kleč roste přirozeně na rašeliništích nebo vytváří v horských oblastech nad horní hranicí lesa husté porosty. Má spíše keřovitý tvar a její dlouhé rozložené kořeny zabraňují v tomto nevlídném prostředí rozrušování a odnosu půdy a lavinám. Může být delší dobu překrytá sněhem, i když je světlomilná. Snáší mokré půdy i sucho. Je to skromný vytrvalec s tuhými a silně nahloučenými, krátkými jehlicemi ve svazečku po dvou, se silně pryskyřičnatými pupeny a s nevelkými šiškami. Říká se jí také kosodřevina – přemýšlejte, proč asi?

Zmíněné tři druhy borovic patří mezi druhy „dvoj Jehličkové“. Borovice ale podle počtu jehlic ve svazečku řadíme do tří skupin. Další dvě skupiny mají buď 3 a nebo 5 jehlic. Borovice „tříjehličkové“, jako je třeba borovice těžká nebo Jeffreyova, najdete spíš v arboretu nebo v parku. Mezi ty „pětijehličkové“ ale patří docela známá a oblíbená borovice vejmutovka.

Vejmutovka (*Pinus strobus*) vás na první pohled upoutá. U starších stromů širokou až deštníkovitou korunou, s nápadnými vodorovnými větvemi a tenkými konci větviček. Svazečky pěti měkkých jehlic dávají koruně svěží modrozelenou barvu. Pod stromem najdete až 20 cm dlouhé a úzké šišky. Vyrůstají na stromě na koncích větví po 1 až po 3 a opadávají i se stopkou na jaře třetího roku. Jejich šupiny silně odstávají a jistě vás ušpiní smůlou, kterou hojně roní. Vejmutovky do Evropy dovezl z východu Severní Ameriky lord Weymouth už v roce 1705, jsou okrasou parků. Dnes je však ohrožuje choroba – rez vejmutovková, zavlečená ze Sibiře. Tato houba způsobuje skvrny na jehlicích, zduřeniny na kmenech až postupné usychání stromu.

Šiška a větvička s jehlicemi borovice vejmutovky (Kruczy89, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons a David J. Stang, CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons)

Jana Syřčanská

Jak připravit a strávit Vánoce šetrně

Vánoční čas podle křesťanské tradice začíná adventem a končí svátkem Tří králů. Je to docela dlouhá doba, která je spjatá s různými tradicemi a činnostmi, které se každý rok opakují. Život našich předků byl skromný, protože jejich prostředky byly omezené a většinou pocházely z přírody, takže z dnešního hlediska by měl jejich vánoční čas značku „eko a bio“. Dnes využíváme jiné materiály a Vánoce jsou pro většinu z nás blahobytné. Přemýšlíte o tom, jakou stopu zanechávají na našem prostředí? Sepsala jsem pro vás pár nápadů, jak to dělat jinak, aby byly šetrnější.

Adventní věnec je symbolem očekávání vánočních svátků. Lehce si vyrobíte základ věnce stočením několika větví a omotáním drátkem nebo přírodním provázem. Nemusíte kupovat ten polystyrenový, který se většinou po jednom použití vyhodí. Přízdoby nasbíráte na zahradě nebo v lese – šípky, šišky, odkvetlá květenství miříkovitých rostlin, plody a semena... Chcete-li docílit zasněženého vzhledu, potřete zlehka lepidlem (třeba Hercules) a posypejte moukou. Používejte papírové stuhy a snažte se vyrobit věnec tak, aby byl celý kompostovatelný. Řešením je také zakoupení keramického adventního „věnce“, který jen dozdobíte přírodninami každý rok jinak, ale

sloužit bude dlouho. Můžete tak navíc podpořit třeba místní keramickou chráněnou dílnu (v Přerově například sdružení Most k životu).

Svíčky nakupujte bez různých příkras a obalů, obsahují-li je, snažte se pak obaly používat opakovaně. Pokud věnujete energii uchovávání nevyhořelého vosku, můžete ho roztopit, koupit knot a vyrobit z něho třeba do skleněných obalů svíčky nové. I malý hliníkový obal z čajové svíčky patří do kontejneru na kovy, vzpomeňte, kolik jich za celou zimu spotřebujete! Parfémované svíčky mohou obsahovat různé syntetické vůně - chemické látky, které rozhodně ve větším množství nepodporují naše zdraví. Zdravým řešením je aromalampa a přírodní, 100% čisté éterické oleje. I při jejich nákupu ale dejte pozor – zárukou kvality je označení přesného českého a latinského názvu rostliny a také oblasti, ze které olej a rostlina pochází, číslo šarže a datum spotřeby. U vonných směsí olejů tohle moc nenajdete, vybírejte proto přes kvalitní značku výrobce (např. Saloos, Nobilis Tilia). Vykouzlit vůni můžete také vykuřováním (což je zahřívání a spalování vonných pryskyřic a dřev, nebo sušených rostlin). A kdy jste si naposledy udělali čas a zavěsili pomeranč ozdobený hřebíčkem a jiným voňavým kořením nad zdroj tepla?

Na Mikuláše vyrobte pro děti pytlíčky z papírových sáčků, vlastnoručně domalujte. Můžete je také ušít, s dětmi dozdobit vyšíváním nebo tiskátky z brambor třeba jejich jmény a používat je pak každoročně. Zdravé sladkosti a ovoce do nich můžete nakoupit v bezobalovém obchodě (nejblíže v Přerově na Čechově ulici č. 949/25).

Letošní stav trhu s energiemi asi mnohé omezí v nákupu a provozování vánočního osvětlení. Potvrzuje to moji zkušenost, že stále mnohé teprve úspora peněz donutí něco omezit, nebo o tom začít přemýšlet. Pokud je budete nakupovat, žádejte zboží, které se dá opravovat, ke kterému se dají dokupovat náhradní díly, které je energeticky úsporné a nejlépe vyrobené v naší zemi.

Neznám ženu, která by před Vánocemi bláznila s úklízením, jak je nám to stále podsouváno. Uklízíme prostě jako jindy a můžeme si přitom opět vybrat, co budeme při úklidu používat. O octu, sodě a kyselině citrónové už jsem psala v některém předchozím článku, tak tyhle zázraky jen připomínám. Doma spíš dekoracemi vytváříme voňavou sváteční atmosféru. Musíme každý rok pořizovat nové? Spousta vkusných ozdob se dá vyrobit z papíru, sklenic, zbytků látek, lýka, dřeva v kůlně... Inspirace najdete na internetu přehršel.

A co Štědrý den? Stromeček – živý řezaný zkompostujete, ztopíte. Živý v květináči se dá objednat v některých školkách a pak ho tam i vrátíte (vlastně si ho pronajmete); v okolí ale takovou školku neznám. Pokud si ho sami pěstujete, nezapomeňte ho před přinesením do pokoje několik dnů až týdnů zvykat na vyšší teplotu a na konci svátků ho zase před návratem na dvůr postupně otužovat. Umělý stromek nezavrhujte. Pokud je vkusný, určitě

vám může sloužit spoustu let a čím déle nějaká věc slouží, tím menší je dopad jeho výroby na prostředí.

Byla jsem školačka, psal se rok 1982 a mě velice ohromilo nové poznání, že pro člověka může být darem i to, že si něco odepře pro jiného. To když nám paní učitelka vyprávěla o svých známých z Rakouska, kteří peníze, které měli na dárky pro sebe navzájem, darovali humanitární organizaci. Před Vánocemi můžete darovat i to, co už sami nepotřebujete a co druzí nemají. Charitní bazar DarujBer se v Přerově nachází na adrese U Bečvy 1 a rádi tam přijmou použitý nábytek a domácí potřeby (naposledy prosili o postele s matracemi a psací stoly pro děti – spí na zemi a úkoly píšou na okenním parapetu). Pro věci si po domluvě i přijedou (www.prerov.charita.cz). Když dnes díky své profesi také vím o výzkumech, které dokazují škodlivost nadbytku dárků a hraček pro děti, dodám jen – méně může být více. A darovaný čas a zážitek je třeba pro mne mnohem cennější.

Při nakupování si udělejte seznam a držte se ho, nakoupíte tak jen to, co opravdu potřebujete. Přemýšlejte nad tím, kolik energie navíc si vyžaduje nakupování přes internet. Jen těch obalů - a často věci posíláme zpátky, protože si je nemůžeme osahat, vyzkoušet! Krabice se dají v některých případech vracet, zajímejte se o tento způsob recyklace. Nákupem v kamenných obchodech opět podpoříte místní podnikatele, nemyslím tím ale obchodní řetězce.

Dárky můžete zabalit netradičně – všechny je vložíte do skvostného kusu látky (ubrus) a zabalíte jako velký uzlík. Nebo každý zvlášť zabalíte do šátku, těch máme doma všichni dost, i šátek sám může být dárkem. Japonci tento prastarý způsob balení do šátků nazývají furoshiki, postup najdete na internetu. Můžete balit také do šitých látkových pytlíků různých velikostí, o těch jsem psala už před chvílí u mikulášské nadílky. A někteří nadšenci používají balicí papír několikrát...

Vánoční stravování nechám na zdravém rozumu každého čtenáře. Co se zdravého rozumu týká, neodpustím si ale nakonec poznámku k silvestrovským ohňostrojům. Je to skutečně třeba? Víte, kolik zplodin je z pyrotechniky ve vzduchu? Uklízíte ji po sobě? (A kde se v mé zahradě bere každý rok tolik zbytků pyrotechniky, když ji nepoužívám?) Skutečně vám není líto vlastního psa nebo kočky, kteří díky svému skvělému sluchu zažívají každý rok děsivou válečnou vřavu? A myslíte si, že les není plný živáčků, kteří na tohle nejsou ale vůbec připraveni? Protože mluvit neumí, prosím za ně – nedělejte to. Kupte si raději tradiční českou prskavku.

Strávit šetrné Vánoce může být pro mnohé nepříjemné až bolestivé – vyžaduje to totiž dobrovolnou skromnost, přemýšlení, kreativitu, soběstačnost, často více práce. Ta ale může být zábavou! A může spojovat a probouzet v nás cit. Přeji Vám klidný advent a krásné a laskavé Vánoce!

Jana Syryčanská

Počasí v Dobřicích v roce 2020

V minulém čísle jsme to nestihli, tak se ještě v krátkosti podíváme, jaké počasí nás provázelo v Dobřicích v loňském roce. Rok 2020 začal teplejším a suchým lednem. Noční teplota jen zřídka klesla pod minus pět stupňů a přes den se pohybovala většinou kolem nuly nebo slabě nad nulou. Srážek bylo málo, spadlo pouhých 40 % normálu. Sníh prakticky nebyl, výjimkou se stal 19. leden, kdy napadlo necelých 10 cm mokrého sněhu. Únor byl extrémně teplotně nadprůměrný s odchylkou téměř 5 stupňů nad normálem. Teplota pod bod mrazu spadla jen výjimečně. Srážek bylo lehce nad průměrem, ale jejich podstatná část spadla ve dnech 1. až 4. února. Prakticky všechny srážky byly díky vysokým teplotám ve formě deště. Dne 10. února se dokonce objevila večer bouřka doprovázená vichřicí.

Březen se projevil jako celkem klidný měsíc teplotně nadprůměrný ale suchý, když spadla pouhá polovina normálu. Hned 2. března sice spadlo 10 mm srážek, ale pak nastalo velmi dlouhé suché období, které trvalo až do prvního květnového týdne. Za období od 4. března do 5. května napršelo pouze okolo 20 mm srážek. Duben byl teplotně nadnormální ale mimořádně suchý, napršelo jen 20 % dlouhodobého normálu. Květen byl konečně na vláhu bohatý, napršelo téměř 100 mm srážek, což představuje 140 % normálu. Bylo ale zima, průměrná teplota byla -2,1 pod normálem. Červen byl bohatý na déšť, hlavně jeho druhá polovina. Ve dnech 18. až 21. června dosáhl úhrn srážek téměř 80 mm. Zajímavostí je, že 26. června nás zasáhlo celkem 5 bouřek.

Letní měsíce byly spíš sušší, napršelo kolem 60 % normálu. Teplotně byl červenec normální, srpen pak o 1,5 stupně nadprůměrný. Září bylo nadprůměrně teplé, ale zároveň i mimořádně bohaté na srážky. Necelých 120 mm srážek představuje 190 % dlouhodobého normálu. Je zajímavé, že 70 mm spadlo v prvních pěti dnech a 50 mm v posledních pěti dnech měsíce. Mezi tím nepršelo vůbec. Také říjen byl teplotně nadprůměrný, zároveň byl ale extrémně srážkově nadnormální. Spadlých téměř 155 mm srážek představuje více jak 250 % dlouhodobého normálu. Listopad byl příjemně teplý a suchý. Srážek spadlo pouze 35 % normálu a tak se listopad stal po dubnu druhým nejsušším měsícem v roce. Prosinec se představil ochlazením hned ve svůj první den, ale to nevydrželo dlouho. Zbytek měsíce byl velmi teplý. Průměrná teplota prosince byla 2,6 stupně nad normálem. I Vánoce byly velmi teplé. Na Štědrý den bylo teplo s vydatným deštěm. Na Štěpána přišlo sice ochlazení, ale vydrželo pouze jediný den. 28. prosince opět vydatně pršelo. Sníh po celý prosinec prakticky nebyl.

Celkově lze rok 2020 hodnotit teplotně nadnormální s odchylkou +1,2 stupně oproti normálu od r.1981, +1,6 stupně za období od roku 1961 a +1,7 stupně za období od roku 1900. Jediný měsíc, který byl podprůměrný, byl měsíc květen. Ostatní měsíce byly nadprůměrné, z toho leden, srpen a prosinec silně a únor extrémně nadnormální. Srážkově byl rok 2020 normální (110 % normálu). Nejdeštivějším měsícem byl říjen (250 % normálu), velmi deštivé bylo i září. Naopak nejsušším měsícem byl duben (20 % normálu), velmi suché měsíce byly ještě leden, březen a listopad. Celkem se v Dobřicích vyskytlo 97 dní se srážkami, kdy spadlo alespoň 0,5 mm srážek. Nejméně deštivých dní bylo v dubnu – tři, nejvíce v říjnu – patnáct. Měli jsme 19 bouřek, první byla hned 10. února, proto ji můžeme počítat jako zimní, a poslední se vyskytla 3. října.

Roman Zbořil

Senioři z Dobřic na výletě

Po koronavirové přestávce v roce 2020 zorganizovali naši senioři opět zájezd. Tentokrát zavítali na Českomoravskou vysočinu, kde navštívili gotický hrad Pernštejn, město Tišnov a pivovar Černá hora.

Hrad Pernštejn

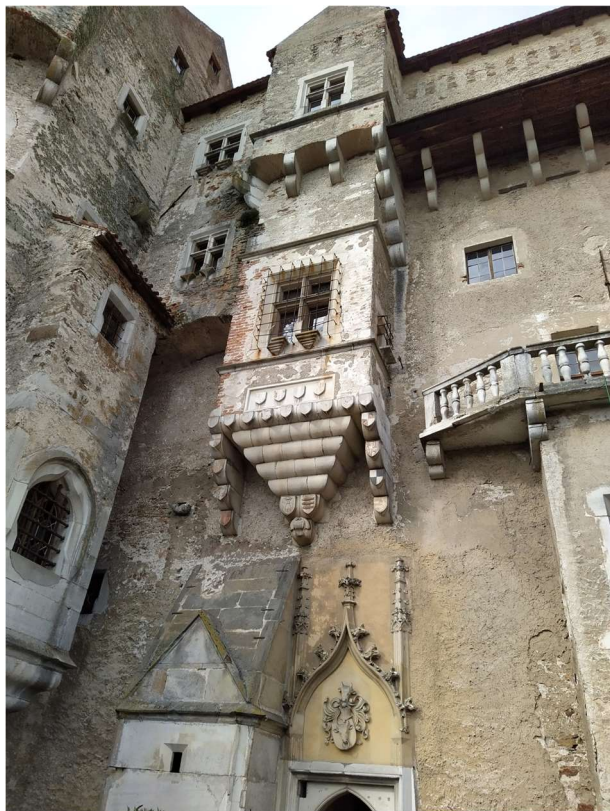
Byl vybudován pány z Pernštejna jako jejich sídlo a počátky hradu se datují do poloviny 13. století. Později byl několikrát přebudován, zejména v 16. století, aby hrad poskytoval také dostatečné pohodlí. To mu ale neubralo na jeho funkci obranné. Původně gotická středověká pevnost se tak stala velmi luxusním renesančním sídlem. Časem se hrad doplňoval i o další architektonické styly, takže je hrad vlastně kombinací gotické pevnosti, renesančního paláce, barokní, rokokové a klasicistní rezidence. Najdeme zde i prvky romantismu 19. století. Díky tomu je dnes Pernštejn řazen k nejvýznamnějším moravským hradům. V roce 1995 byl prohlášen národní kulturní památkou, a protože je v majetku České republiky, tak je spravován Národním památkovým ústavem.

Jméno hradu Pernštejn se odvozuje od německého výrazu Bärenstein, což v překladu znamená „medvědí kámen“, v mineralogii jantar. Od počátku své existence hrad plnil zejména funkci obrannou a to velmi dobře. Zkouškou pro něj bylo obléhání Švédy v roce 1645 (tricetiletá válka) – hrad přišel o část Hranolové věže, ale hrad nebyl nikdy dobyt.

Zakladateli hradu byly Pernštejnové a ti jej vlastnili až do roku 1596, kdy jej musel Jan V. z Pernštejna prodat Pavlu Katarinu z Kataru. Hrad pak získal koupí Adam Lev Licek z Rýzmburka, až nakonec hrad v roce 1623 získal sňatkem s jeho vdovou Kryštof Pavel z Lichtentejn-Kastelkornu. Lichtenštejnové zámek vlastnili necelé století. Dalšími prodeji se hrad nakonec dostal až k Vilému Mistrovskému z Nemyšle a jeho rod hrad držel až do

roku 1945. Mistrovští se hlásili k německé národnosti a tak po skončení 2. světové války jim byl majetek zkonfiskován včetně hradu Pernštejna.

Tišnov

První písemná zmínka o Tišnově pochází z roku 1233, tehdy se používal název Tusnovice, a odkazuje na cisterciácký klášter Porta Coeli založený Konstancií Uherskou, vdovou po Přemyslu Otakarovi I. Tišnov byl tehdy tržním a správním centrem klášterního panství. Již v roce 1240 byl Tišnov osadou s trhovými právy a do konce 13. století se vyvinul v městečko. Roku 1416 bylo Tišnovu králem Václavem IV. uděleno právo konat výroční trh. Ve správě kláštera byl Tišnov až do roku 1782. Povýšení na město se Tišnov dočkal až v roce 1788.

Tišnov několikrát za svou existenci částečně nebo úplně vyhořel – za husitských bojů, v 2. polovině 17. století a další 3 požáry ho poznamenaly na počátku 18. století. Velkých škod na něm napáchala i třicetiletá válka.

Impulsem k rozkvětu města bylo vybudování železnice z Brna na konci 19. století. Počátkem 20. století trať byla prodloužena do Žďáru nad Sázavou. Roku 1900 bylo v Tišnově otevřeno sanatorium, dnešní krajská nemocnice.

Nejvýznamnější pamětihodností města Tišnova je cisterciácký klášter Porta Coeli, který leží v nedaleké obci Předklášteří. Na náměstí míru stojí novorenesanční radnice a nedaleko také gotický kostel sv. Václava. Ve městě jsou k vidění zachovalé barokní domy a několik památkově chráněných secesních vil. Za povšimnutí stojí i památkově chráněné borovice u vily

Franke. Mezi významné funkcionalistické stavby patří budova spořitelny z roku 1933 a Jamborův dům, kde je nyní Galerie Josefa Jambora. Dominantou Tišnova je vrch Květnice s několika menšími jeskyněmi, který je nalezištěm mnoha vzácných minerálů.

Na nedalekém kopci Klucanina je rozhledna téhož jména, která byla postavena v roce 2003. Její vzhled se podobá původní rozhledně z roku 1934, která byla dřevěná a musela být kvůli chátrání v 50. letech 20. století stržena. Rozhledna je vysoká necelých 30 metrů a na nejvyšší vyhlídkovou plošinu vede 133 schodů.

Pivovar Černá Hora

Pivovar Černá Hora se nachází ve stejnojmenném městysu. První zmínka o pivovaru je z roku 1289. Postupně pivovar vlastnili různí majitelé až do roku 1896, kdy si jej pronajala Rolnická akciová společnost pivovarní a sladovní v Černé Hoře od hraběte Augusta Friese. Ten ji nakonec rolnické společnosti v roce 1923 prodal. Po 2. světové válce byl pivovar znárodněn. V roce 1996 byl zprivatizován a v roce 2009 byl prodán tehdejší většinovým vlastníkem Ing. Fuskem společnosti K Brewery. Od roku 2010 se stává již sedmým pivovarem české pivovarnické skupiny Pivovary Lobkowitz.

V současné době pivovar vyrábí 8 druhů piv, 2 ovocná piva a 6 limonád.

Marek Ostrčil

Foto: Miroslav Šimek, Marek Ostrčil, www.kudyznudy.cz

Ptáci v zimě

V době vydání tohoto čísla našich novin je zima ještě někde na cestě za kopcem. Ale až zaklepe na dveře, ptáci by už měli vědět, kam si mohou přiletět pro pomoc. Krmítka proto do zahrad umísťujeme už na konci podzimu na místo, kde jim v létě nabízíme v napajedlech vodu. Už jsou tedy zvyklí na určité místo létat. Nebo je to prostě musíme včas naučit. V listopadu do krmítka začínáme sypat. Množství odpovídá počasí, pokud ještě není zima, dáváme krmení jen trochu, se snižující se teplotou pak přidáváme.

Krmítko by nemělo být přímo v keřích, ale je dobré, aby keře nebo stromy byly nablízku. Ptáci z nich do krmítka přilétají a například sýkorky si z krmítka semínka odnesou právě do keře a v krmítku při krmení nezůstávají. Třeba v šípku se taky líp schovají před kočkou. Když jsem tento rok v lednu sčítala ptáky na krmítku v rámci Ptačí hodinky, kočka na ptáky u krmítka zaútočila během hodiny čtyřikrát. (Nechytila žádného ☺) Proto přemýšlejte o tom, kam a jak krmítko umístit, abyste predátorům jejich „ptačí hody“ neusnadňovali. Řešením je vysoká nožka s drátěným límcem, zavěšení v pergole na místě, kam se kočka nedostane, nebo krmítko na stěně domu. Dejte také pozor na skleněné plochy, aby do oken ptáci nenaráželi, pokud máte krmítko na parapetu.

Kromě semen - nejlepší je slunečnice - a loje můžete krmit také ovocem, různými sušenými plody, ořechy,... Co ptáci nesmí je sůl, zkažené potraviny, čerstvé pečivo a kuchyňské zbytky, které něco z vyjmenovaného obsahují. Potravu nabízejte průběžně a krmítko kontrolujte, mělo by mít dostatečně velkou střechu nebo zásobník, aby krmivo nenavlhlo a neplesnivělo. Při kontrolách můžete najít také mrtvé, nebo pozorovat nemocné ptáky. V posledních letech se šíří přes krmítka různé nemoci ptáků; jak si v tom případě poradit najdete na stránkách České společnosti ornitologické www.birdlife.cz (sekce Infocentrum/Otázky a odpovědi/Ptačí nemoci). Spoustu otázek a odpovědí na ně najdete na těchto stránkách i o příkrmování, ptačích zahradách nebo budkách. Kdybyste přesto potřebovali jakoukoliv radu, obraťte se na mne, ráda si s vámi popovídám při setkání nebo v ekoporadně ORNIS (tel. 581 219 910) v Přerově.

ČSO je organizátorem akce **Ptačí hodinka**. V roce 2022 se můžete zapojit **od 7. do 9. ledna**. O tom, jak během hodiny ptáky na svém krmítku pozorovat a jak ptáky sečíst a výsledky odeslat, se dozvíte také na stránkách ČSO. Zapojíte se do takzvané „občanské vědy“ a pozorování - třeba i s dětmi - bude určitě hezkým zážitkem.

Jana Syryčanská

Senioři z Moštěnky si dali dostaveníčko na zámku v Dřevohosticích

Zhruba stovka seniorů z obcí mikroregionu Moštěnka se v úterý 14. září sjela na zámek do Dřevohostic, kde se pro ně uskutečnilo vůbec první Senior sympozium. Na programu byly besedy, přednášky i zdravotní poradna.

Akci uspořádal dobrovolný svazek obcí mikroregionu v rámci projektu Síť pomoci Moštěnka. Ten se ve 22 obcích na Přerovsku zaměřuje na konkrétní pomoc se znalostí konkrétního prostředí lidem, kteří pomoc potřebují, i lidem, kteří pomáhat chtějí. „*Jde nám rovněž o propojování již fungujících a osvědčených institucí, spolupráci se samosprávami, inovace, které mohou udělat z venkova důstojné místo pro život a vrátí nebo založí služby, jež tady chybí,*“ uvedla Markéta Poláchová Kropáčková, která má v projektu na starosti koordinaci sociálních služeb.

Na programu Senior sympozia byly duchovní i zdravotní přednášky, beseda s knězem, policejní preventistkou, se starosty, prezentace neziskových organizací zaměřených na sociální oblast. Účastníci akce rovněž navštívili poradnu zdraví, kterou zajišťovala Národní síť podpory zdraví, mnozí si nechali na místě změřit tlak, cukr či cholesterol.

„*Stále platí, že senioři jsou mnohem častěji oběťmi než pachateli trestných činů. Kriminalita na seniorech je zvláště nefér především z obecného morálního úsudku,*“ zaznělo na besedě s preventistkou Lenkou Vankovou z Policie ČR. Ta varovala před jednou z metod sociálního inženýrství, takzvaného vishingu (z anglického Voice phishing), která spočívá v oklamání konkrétní oběti pomocí telefonního hovoru, kdy je cílem pachatele vylákání různých informací, jež mohou být následně zneužity.

Užitečné informace zazněly také od zástupců přerovské Charity, mobilního hospice Strom života či Choryňského kláštera. Představitelé Krajského úřadu Olomouckého kraje seznámili návštěvníky sympozia například s novým projektem zaměřeným na seniorské cestování. Se skvělým ohlasem se setkala přednáška olomoucké fyzioterapeutky Lenky Fasnerové, jež ve své praxi radí lidem všech generací, jak se pomocí cvičení zbavovat bolesti. „*Jsem moc ráda, že jsem dnes dala přednost této akci, přestože je venku tak krásně a mohla jsem pracovat na zahradě. Konečně jsem se dostala mezi lidi,*“ ocenila jedna z účastníků, která přijela z obce Vlkoš.

Marie Šuláková
Foto: Štefan Berec

Děti si o prázdninách užívaly na příměstských táborech Moštěnky

Dohromady šest příměstských táborů pro děti se i o letošních letních prázdninách uskutečnilo v obcích mikroregionu Moštěnka. S finanční pomocí mikroregionu se konaly ve Staré Vsi, Beňově, Dřevohosticích, Křtomili a dvakrát v Bochoři. O účast na nich byl enormní zájem, všechny hlásily plnou obsazenost.

Tábory podpořila MAS - Partnerství Moštěnka, o.p.s. z evropského Operačního programu Zaměstnanost. „*Chceme tímto způsobem vyjít vstříc zejména rodičům, kteří musejí chodit do zaměstnání a nemají kam děti o prázdninách umístit,*“ vysvětlila koordinátorka projektu Eliška Frydrychová s tím, že projekt se zaměřuje hlavně na rodiče dětí mladšího školního věku. Organizace se ujaly školy, školky, spolky a jiné organizace.

Jaké to kde bylo?

Ve Staré Vsi se děti věnovaly výtvarnému tvoření, a to zejména v africkém duchu. Dozvěděly se o afrických zemích a poznávaly jejich zvyky a kulturu, většinu času trávily ve volné přírodě. V Beňově se kromě výtvarné tvorby také hodně sportovalo, děti chodily na výlety a navštívily zoologickou zahradu. První turnus v Bochoři se orientoval na sportovní a badatelské činnosti. Děti se seznamovaly s pravidly pobytu v přírodě, kde většinou pobývaly. Turnus provázela celotáborová hra s názvem Detektivka. Druhý turnus v Bochoři byl sportovní, jeho malí účastníci si užili celotáborovou hru Ostrov pokladů. Dřevohostický tábor se specializoval na taneční průpravu, hudební výchovu, výtvarné

a rukodělné činnosti, turnus ve Křtomili zase na rozvoj výtvarných a rukodělných dovedností, děti se navíc zábavnou online formou učily základy angličtiny. Na táborech působil animátor, který zajišťoval speciální program se zaměřením na poznávání zemí světa.

Každý turnus měl kapacitu pro 25 dětí, což nebyl problém naplnit. „Z rozpočtu projektu se dětem nakoupilo vybavení, především výtvarné a sportovní potřeby, hry, trička, věci pro pobyt v přírodě, materiál pro zdravotní a knihy,“ uvedla Eliška Frydrychová. Moštěnka podpořila pořádání táborů ve stejném rozsahu i v loňském roce. Příští rok je v plánu dalších šest turnusů.

Marie Šuláková

PR manažerka

Kontakt pro další informace:

Eliška Frydrychová

731 109 352

kancelar@mostenka

Rozsvítíme vánoční strom zpěvem?

Doufáme, že první adventní neděli se všichni sejdeme u rozsvěcení vánočního stromu. Rádi bychom tuhle chvíli jako vždycky udělali více sváteční, proto chceme připravit program. Zpíváte rádi? Hrajete na hudební nástroj a nestydíte se?

Přijďte na první zkoušku do budovy Obecního úřadu v neděli 14. listopadu v 17 hodin.

Vítané jsou hlasy pánů, dam i dětí!!

Výlov rybníka

V letošním roce proběhne výlov rybníka. Rybník zůstane přes zimu nenapuštěný a na jaře dojde k odtěžení usazeného sedimentu. Při výlovu se budou prodávat vylovené ryby. Všichni jsou srdečně zváni. Současně prosíme dobrovolníky o pomoc při výlovu. Občerstvení bude zajištěno.

Nejbližší plánované kulturní, společenské a sportovní akce 2021

- Výlov rybníka spojený s prodejem ryb, sobota 20. listopadu od 9:00 hod.
- Slavnostní rozsvícení vánočního stromu, neděle 28. listopadu od 17:00 hod., točna
- Mikulášská nadílka, neděle 5. prosince od 17:00 hod.
- Putování k jesličkám – program pro děti i dospělé o vánočním čase a tradicích, výroba tradičních ozdob ze skleněných perel, sobota 11. prosince od 15:00 hod., sál OÚ
- Předvánoční koncert, pátek 17. prosince od 19:15 hod., sál OÚ
- Prodej vánočních stromků v Přestavlkém lese, sobota 18. prosince od 9:00 hod.
- Silvestrovská vatra, pátek 31. prosince od 23:45 hod., Kamenec nebo točna

Výše uvedené termíny se mohou změnit. O jednotlivých akcích budete včas informováni.

Marek Ostrčil

Název: Dobřické noviny

Periodický tisk územního samosprávného celku

Číslo a datum: 2/2021 ze dne 31. 10. 2021

Redakční rada: Marek Ostrčil, Roman Zbořil, Jana Syryčanská

Příspěvatelé do tohoto čísla: Miroslav Šimek, Mikroregion Moštěnka

Místo vydávání: Dobřice. GPS: Loc: 49°24'6.55'' N, 17°28'43.84'' E

Vydavatel: Obec Dobřice, Dobřice 4, IČ: 00636193, Tel.: 581 224 107, E-mail: obec.dobrice@seznam.cz

Web: www.dobrice.cz

Cena novin: bezplatně

Zaregistrováno pod číslem MK E – 19941

Tisk: Europrint, s.r.o.

Vychází nákladem 140 výtisků

Uzávěrka příspěvků pro další číslo: 10. 12. 2021

Titulní stránka: Podzim, foto Miroslav Šimek

Poslední stránka: Občas něco v lese narostlo, Miroslav Šimek

